

برنامه‌های جدید سازمان خصوصی سازی

تهران

گروه بازار سرمایه

سپینا، مرکز تحلیل اخبار خصوصی سازی ایران مطلبی را با عنوان «اعلام برنامه‌های جدید سازمان خصوصی سازی» بر روی سایت خود منتشر ساخته است که به جهت اهمیت موارد مطروحه در آن عینا در زیر می‌آید.

این مطلب را می‌توان به نوعی گزارش عملکرد سازمان خصوصی سازی نیز به شمار آورد.

موضوع خصوصی سازی و تصاویر مبهم یا شفاف پیرامون آن، این روزها در متن اقتصاد ایران قرار دارد و هیچ ذهن آگاه و اندیشمندی نمی‌تواند منکر اهمیت و اندازه آن در اقتصاد دولتی ایران نباشد.

خصوصی سازی از یک سو در گرو فراهم آمدن شرایط و پیش نیازهایی است و از سوی دیگر، همراه با پیامدهایی است که می‌تواند مثبت و یا منفی باشد و البته باید کوشید تا نتایج ناخواسته و منفی را به حداقل ممکن کاهش داد. بر هیچ کس پوشیده نیست که دولت‌ها در جریان واگذاری شرکت‌های دولتی، تنها به یک بعد نگاه نمی‌کنند و ابعاد مختلفی را در نظر دارند که اصلاح ساختار خود دولت گرفته، تا اصلاح ساختار خود واحد تولیدی قابل واگذاری آن هم به منظور دستیابی به هدف‌های اقتصاد ملی در ابعاد خرد و کلان دامنه دارد.

قصد این نیست که قوانین تصویب شده در گذشته را به تحلیل بگذاریم و از آن برای جریان کند و یا تند واگذاری‌ها آماده سازیم.

اما به عنوان بهانه برای، ارتباط دادن جریان واگذاری سهام با تامین منابع مالی در قوانین بودجه، از دیدگاه‌ها اقتصادی خصوصی سازی جهت دار تلقی نمی‌شود.

این روند اکنون در دولتی‌ترین اقتصادهای دنیا هم به فراموشی سپرده شده است.

از دیدگاه کلی، خصوصی سازی، با تعریف فرصت‌های جدید برای مشارکت بخش خصوصی در فعالیت‌های اقتصادی و کاهش حجم تصدیی گری‌های دولت، سرو کاز می‌یابد. از این رو هدفی که می‌توان از آن انتظار داشت چیزی جز اصلاح ساختار دولت و حذف انحصار نخواهد بود.

بنابراین اجرای خصوصی سازی یا هر هدف دیگری جز این موارد، نمی‌تواند منطقی و لاف‌آلود اقتصادی تلقی شود.

این که دولت دارایی‌های خود را برای جبران کسری بودجه و یا تامین درآمدهای جدید در

معرض انتقال مالکیت به بخش خصوصی قرار دهد از نظر علم اقتصاد جای تامل دارد و قصد داریم با طرح دیدگاه‌ها و نقطه نظرات مختلف خصوصی سازی را از حوزه منابع درآمدی دولت برای تامین مالی بودجه، به سمت اصلاح ساختار مالی واحدها و مهیا نمودن آنها برای واگذاری بیع هدایت کنیم اما باید مجددا تاکید کنیم که بنا نداریم با تکیه بر این استدلال‌های اقتصادی، از زیر بار وظایف محول شده دولت و مجلس محترم شورای اسلامی، بر دوش سازمان خصوصی سازی، شانه خالی کنیم هر چند تامل چند ماهه در سازمندی این امر به احتیاط بیش از حد تلقی شده است.

سازمان خصوصی سازی در طول ۶ ماه گذشته، موفق شده است که حدود ۸۶۰ میلیارد ریال از سهام قابل واگذاری را به فروش برساند این رقم تنها پوشش دهنده در حدود ۶ درصد اهداف پیش‌بینی شده برای بودجه سال جاری کشور است.

اما خوشحالم از اینکه اعلام کنم، سازمان خصوصی سازی تا پایان امسال حداقل ۸۰ درصد اهداف بودجه‌ای مورد تعهد خود را پوشش خواهد داد که امور اجرایی و تشریفات قانونی آن همگی انجام شده و بعضا هم آگهی شده است.

این میزان شامل واگذاری سیدی متجاوز از ۹ هزار میلیارد ریال سهم دولت خواهد بود که سازمان خصوصی سازی برای عرضه آن در بورس اوراق بهادار، برنامه ریزی کرده است.

این برنامه ریزی، واگذاری نیم میلیارد برگه سهم دولتی را در بر دارد که به تتهایی می‌تواند در رونق بازار سرمایه و اقتصاد کشور نیز موثر باشد شرایط بورس از نظر حجم عرضه و قابلیت فروش هم ملاحظه شده و بیشتر شرکتهای با ارزش و مزیت کنترلی و مدیریتی عرضه می‌شود در حال حاضر، سهام مدیریتی ارزش گذاری شده سه شرکت صنعتی دریایی ایران، صنایع آذراب و ماشین سازی اراک، قیمتی حدود از ۴۲۰ میلیارد تومان دارد.

سهام قیمت گذاری شده دو شرکت تولیدکننده سیمان خوزستان و خاش در حالت مدیریتی و کنترلی که این موارد غیر از عرضه‌های جزء خرده فروشی است که در جریان است هم حدود ۲۰۰ میلیارد تومان ارزش دارد.

همچنین با ارایه وکالت نامه واگذاری سهام که به تازگی از سوی شرکت صنایع ملی پتروشیمی به سازمان خصوصی سازی داده شده است، باید برای واگذاری ۱۲۰ میلیارد تومان سهم چند شرکت پتروشیمی در بازار سهام نیز فعال شویم.

در همین حال برای عرضه سهام چند شرکت وزارت نیرو نیز آماده است که رفته رفته در بازار سهام عرضه خواهد شد و سهامی مانند سیمان کارون، آونگان، نیروکلا، آفر، که بعضا هم در فهرست شرکت‌های بورس اوراق بهادار قرار دارد و اینها غیر از مواردی است که قرار است از طریق مزایده واگذار شود.

در همین شرایط سازمان خصوصی سازی تعداد ۱۱۵ میلیون سهم متعلق به ۱۰ شرکت مختلف را نیز در آستانه واگذاری دارد که بررسی‌های اولیه نشان می‌دهد ارزش این تعداد سهام از ۱۰۰ میلیارد تومان هم افزون‌تر خواهد بود که متن آگهی این شرکت‌ها به کرات در مطبوعات به چاپ رسیده است.

بنابراین باید گفت در صورت مهیا بودن شرایط اقتصادی مطلوب، امسال سال خوبی برای عرضه سهام متعلق به دولت خواهد بود. اما سازمان خصوصی سازی در همین شرایط، در حال تلاش برای قیمت گذاری بخشی از سهام ۱۶۰ شرکت دیگر وابسته به دولت است که برای اولین بار قانونی وظیفه شمر مهم را از شرکت‌های مادر تخصصی گرفته و به سازمان محول شده است.

بخش عمده سهام این تعداد شرکت، قراض است از طریق مزایده به بخش خصوصی واگذار شود.

آن چه موضوع قیمت گذاری این شرکت‌ها را بسیار حساس می‌کند، مساله تدقیق دارایی‌ها و محاسبات صورت‌های مالی شرکت‌ها است.

به همین منظور سازمان خصوصی سازی در حال بسیج تعداد زیادی از موسسه‌ها و مراکز حسابرسی است و با تدوین استانداردهای خاصی قیمت گذاری سهام، تصمیم دارد تا پایان فصل پاییز، تکلیف واگذاری این تعداد شرکت‌ها را نیز مشخص کند.

موضوع حایز اهمیت در جریان این قیمت گذاری‌ها، این است که موسسه‌های حسابرسی فعال در بخش خصوصی با تکیه بر سوابق کاری،

به طور کاملاً تخصصی به قیمت گذاری سهام خواهند پرداخت.

این موضوع در وهله اول بحث تدقیق دارایی‌ها را کاملاً مشخص می‌کند و در مرحله دوم نیز شرایط برای پیشبرد سریع اهداف دولت در زمینه واگذاری‌ها از طریق مزایده را نیز مهیا خواهد کرد.

اما محور سومی که امروز سازمان خصوصی سازی در تکاپوی طراحی آن است، به شکل گیری یک مدل خصوصی سازی در کشور بر می‌گردد که تمامی خواسته‌های اقتصاد ملی را پوشش دهد.

قدر مسلم این است که اگر خصوصی سازی را در چارچوب تعریف شده‌ای هدایت کنیم، دستاوردهای مطلوبی برای کشور خواهد داشت. در راستای همین سیاست، سازمان خصوصی سازی در تکاپوی تهیه و تنظیم پیش نویس لایحه قانون خصوصی سازی است که به زودی به دولت تقدیم خواهد شد که در این جهت از همکاری‌های بی دریغ کمیسیون اقتصادی مجلس هر برخوردار بوده‌ایم.

اما موضوع بسیار با اهمیت دیگری که هم اکنون در حال سیر مراحل کارشناسی است به طراحی مدل خصوصی سازی در ایران بر می‌گردد.

سازمان خصوصی سازی تصمیم دارد بر پایه مطالعات و تجربیات راهبردی ده‌ها کشور جهان در زمینه خصوصی سازی و با تکیه بر ظرفیت‌های موجود در اقتصاد کشور، خصوصی سازی را تعریف و اجرا کند.

در این مدل تلاش می‌شود تا با تکیه به اصلاح ساختار دولت، از طریق کوچک سازی، زمینه برای حضور بخش خصوصی فعال در اقتصاد ملی فراهم شود و در عین حال ارتقای سطح تولید در صادرات و بهبود بهره‌وری شرکت‌ها، از جمله محورهای اصلی در واگذاری‌ها است و متعاقب آن سعی خواهد شد که کاربردی‌ترین تصمیم‌گیری‌ها به حفظ سطح اشتغال در کل منجر شود که با جابه‌جایی نیروها از واحدهای مختلف و جذب در یکدیگر الزاماً در مقامات نیست.